

Kapiya Sën Pita Kevu Netu Luu Vu Kerisi-yi-alam

1 ¹Yesu Kerisi yi hur los yi sinarë sa Simon Pita. Sa nekevu kapiya sënë yök vu ham sën ham ayomin neya timu vu yi nebë he behil nehevong ving ggëp ti lo. Yesu Kerisi tu hil Anutu, getu hil mehö sën neko hil yom vu yi lo. Yi mehö yohvu om sën vong behil ayod neya timu vu yi. ²Gwëbeng ham rak Anutu luho hil Mehöbög Yesu nij venuh, om luho degevong semusemu nyëmasën nök bopata jak vu ham, gedegevong beham ayomin gëp revuh rot.

Anutu Ggooin Hil Rak Tu Yö Yi Ngaa

³Hil arak Anutu ni in ggooin hil rak in bë hil gaço niwëek los vunek vunek yağek-yi natu hil ngaa behil sepa dok yi aggata nivesa. Lob vong ngaa pin sën hil naraç vu in lo vu hil in yi mehö niwëek degwa, om sën hil ayoh vu bë medo nivesa besepa dok aggata niröp mu. ⁴Yonon, ngaa pin sën nedo dob agi og rëk petar na bemala nama na, in mehönon malaj nesepa ngaa nipaya paya mu. Gaç hamek su rëk malamin nama na verök yi nabë saga rë. In Anutu rëk geço ham vér gegevong yi semusemu bög los nivesa anon sagi vu ham in ham natu yi alam benimin nabë yi. ⁵Ham kwamin bo ngaa saga beham gwevong huk niwëek rot geving. Ham ayomin neya timu vu Yesu om ham gweçin ham begwevong ngaa nivesa vesa geving. Ham gwevong ngaa nivesa, log ham gwevong huk in gaçek pin in ham natök jak degwa mejak ni geving. ⁶Ham natök jak kwamin mejak gaçek degwa ni nabë saga, log ham gweçin ayomin nivesa geving. Ham gweçin ayomin nivesa, log ham najom ham ahon bebare niwëek geving. Ham najom ham ahon mebare niwëek, log ham sepa dok Anutu yi aggata niröp geving. ⁷Ham sepa dok Anutu yi aggata niröp, log ham gwelë Kerisi-yi-alam nivesa geving. Ham gwelë Kerisi-yi-alam nivesa, log ham ahëmin geving mehönon pin geving. ⁸In nabë ham sepa dok ngaa pin sënë begwevong panësën, og ham su rëk medo meris geham huk anon nama rë. Gaç ngaa sënë rëk gevong beham jak hil Mehöbög Yesu Kerisi yi ngaa pin ni los dahis. ⁹Gaç mehö sën su hen huk nebë

agi neggëp rë lo, og yi nebë mehö mala ückenod. Genebë mehö mala raru sën su yoh vu bë gelë ngaa gëp adingnë rë lo. In ggërin demi yom vu gagesek sën Anutu ripek yi ngaa nipaya wirek hen ya lo. ¹⁰ Om arig lo, Anutu ggooin ham rak gbovek betato ham bë ham natu yi alam, om ham ngo pasang gwevong huk niwëek in anon jak vu ham. Nabë ham sepa dok ngaa pin sënë, og ham su yoh vu bë rëk bës rë. ¹¹ Yonon, nabë ham gwevong nabë sënë, og rëk tatekin aggata vu ham, beham dok na hil Mehöbëp Yesu Kerisi sën neko hil vër in hil ngaa nipaya nyëvewen lo yi nyög. Sën rëk gëp degwata los degwata lo. ¹² Sënëk yönö, ham rak ngaa pin sënë ni vorot. Lob ham ko gagesek anon sënë rak gbovek ya, lob ham nare niwëek in. Rëk sa bë nanér vu ham gök gökin, in sebér ham kwamin beham kwamin bo gökin. ¹³ In sa kwaq nevo bë ngaa sënëk nivesa, om noh vu buk sën sëk nahën nemedo vesaq lo, og sëk nanér vu ham gök gökin in sebér ham kwamin. ¹⁴ In hil Mehöbëp Yesu Kerisi nér rangah vu sa wirek beseraq ni bë yik sa hevongin getur sa vër in naviq nyë dus teka. ¹⁵ Om sën sa nehevong huk niwëek rot menekevu gagesek yok vu ham, in bë nabë sa nadiik, og ham yoh vu bë rëk kwamin bo gagesek sënë gökin noh vu buk pin.

He Halë Kerisi Niqapiik Ggovek Ya

¹⁶ Ȑagesek sën he nanér agi og he su nanér keriing tetuhinsën nebë sën mehönon los kwaj yö kwaj nevo medenenér lo rë. Gaq he halë rak malamin bë Mehöbëp los bengö yönö. Om sën he nér vu ham gbovek ya beham rak hil Mehöbëp Yesu Kerisi niwëek ni, geham rak ni bë rëk nom gökin. ¹⁷ Yonon, Ama Anutu tato niwëek los arë bëp rangah lok buk sën Ȑagesek yam vu niqapiik degwa beko yi rak lo bë, "Sa nalug sënë, sahëg ving yi pangsen gesa ahëg nivesa rot vu yi." ¹⁸ Alöö nado ving yi ggëp Ȑedu vabuung wirek behango aye sënë yam vu yaqek.

¹⁹ Nebë saga, lob he halë bë alam-denenér-Ȑagesek-rangahsën hir Ȑagesek anon rak. Om bë ham najom hir Ȑagesek ahon, og saga mëm nivesa rot. In alam-denenér-Ȑagesek-rangahsën hir Ȑagesek og nebë ram sën netum lok nyög malaqenu, benedo rot benyög neheng rak lob Betuheng Majelëe kedi netum lok ham ayomin lo. ²⁰⁻²¹ Rëk mu ham jak sënë ni namugin re nabë wirek og Anutu yi Ȑagesek su verup mehöti avi yoh vu yö kwa rë. Gak Anon Vabuung yö neggee vu sir bedenenér Anutu yi Ȑagesek yam rangah. Nebë sënë om hil su ayoh vu bë tatekin Ȑagesek sën neggëp lok Anutu-yi-ķapiya lo ti degwa jeggin jeggin noh vu hil ngo kwad rë, gaq Anon Vabuung dok vu hil og mëm.

Alam-Ȑagesek-kuungsën Hir Ngaa Nipaya

2 ¹ Wirek og alam-Ȑagesek-kuungsën deverup lok alam Israel, om yik tatovaha-Ȑagesek-kuungsën-yi rëk deberup dok ham geving nabë saga.

Rék debun sir gedenanér ǵágek kuungsén aggagga in debasap alam, geyö rék degeruu demij vu Mehöbög sén baǵo sir yom lo geving. Rék degevonǵ nabé sénë, rék mu rék malaj nama pevis avuti. ²Nebé saga rék mu alam nǵahiseké rék desepa dok alam saga hir nǵaa nipaya aggagga, lob tum rék degevonǵ balam jeggin jeggin la denanér ǵágek nipaya jak aggata-ǵágek-anon-yi. ³Alam sagi malaj anöö verök yi, om rék denanér ǵágek kuungsén nǵahiseké in degeko ham hömin monë lu nǵaa nah vu sir. Rék mu Anutu yö ro buk sén genǵo hir ǵágek lo wirek meneggép vorot bë rék malaj nama. Lob nǵaa sén basap sir lo, og su ggép yiing rë, gaǵ yö medo negin.

⁴Log yiń angér la devonǵ nǵaa nipaya wirek, rék Anutu su nelë sir mu rë. Gaǵ duu sir lok ya ǵarabus ggép Nyéǵ Nipaya lok waak malaǵenu. Lob nahën denedo lok rot medenegin buk-nyévwelen-yi.

⁵Log yiń alam sén denedo wirek lo, og yiń nebé saga ving. Su kwa pesivin sir rë. gaǵ vonǵ mebél vuuǵ böpata merehöö sir vahi sén deruu demij vu Anutu lo bemalaj maya. Gaǵ yiń Noa timu sén nenér ǵágek yohvu yam rangah lo, om Anutu ǵin yi, geǵin yi alam nemadvahi-bevidek-luu medenedo nivesa ving.

⁶Log vo nyévwelen vu alam Sodom los Gomora ving nebé saga. Anutu vesi beggang bu bög luu sénë rak nengwah megga sir bemalaj maya verök yi. Gevewev meris mu nedo. Nebé saga in bë nabé alam degeruu demij vu Anutu, og kwaj bo nah ǵágek wirek hen sagi, lob dejak ni nabé rék denatök vu nyévwelen nabé sénë. ⁷Gaǵ Lot og yi mehö yohvu, om Anutu ǵo yi vér in Sodom los Gomora, benedo nivesa gesu mala ma rë. In Lot ayo maggin böpata in alam nij paya hir baggëb lu nǵaa sén denevonǵ lo. ⁸Yönon, mehö niröp sénë nedo ving sir beyö nelë hir nǵaa nipaya los nengo hir ǵágek nipaya yoh vu buk pin. Yi og ayo yö neggëp niröp, om ayo maggin rot in hir nǵaa nipaya sén denevonǵ medenekeyeh horek lo. ⁹Yönon, Mehöbög neko alam sén denesepa lok yi lo vér in nǵaa nipaya sén neseggi sir lo, genetung alam nij paya medenedo rot in na berup dok buk sén genǵo hir ǵágek gebo nyévwelen dok nah vu sir lo.

¹⁰Lob alam-ǵágek-kuungsén lo saga vahi rék degeko nipaya nyévwelen böpata rot kesuu. Sir sén ahéj neving nǵaa-ningöhek-baggëb-yi mu medenesepa lok, gekwaj nevo Mehöbög aye bë nǵaa meris lo. Alam nebé sénë deneko sir rak bedenesepa lok yö kwaj mu. Om sén su deneggöneng rë, gedenenér pelé rak angér yaǵek yi. ¹¹Angér lo dekesuu alam ǵágek kuungsén sénë, genij wéek böpata rot kesuu sir ving. Rék mu su denenér pelé rak sir rë, gesu denenér sir rangah vu Mehöbög rë. ¹²Gaǵ alam ǵágek kuungsén sénë, og denenér pelé rak nǵaa sén su derak ni rë lo. Sir nebé reggu sén kwaj masen lo, om sén kwaj neya vu navij medenesepa lok nǵaa-navij-yi mu. In ataj ǵo sir in bë mehönon denajom sir ahon bedengis sir medenadiik. Om yiń nǵaa nipaya sén denesepa lok lo rék

gevonḡ bemalaj nama na verök̄ yi. ¹³Rék̄ degeko nyevewen nipaya dok nah hir ngaa nipaya. In su ahéj neving rot bë dega nos böp los denanum bël niwéek pangsen̄ buk mu rë, gāk denevonḡ rangah atov ving. Log denelok̄ ya ving ham beham los newa nos-ahévingsen̄-yi lok̄ ti. Rék̄ mu denetetuhin ham gekwaj vesa in ngaa nipaya sén̄ denevonḡ vu ham agi, om sir nebë ngaa ningöhek gengaa nipaya lok̄ len. ¹⁴Malaj anon medenelë avéh yoh vu buk in bë degodek̄ sir. Lob malaj su yoh vu bë rék̄ gevuu ngaa nipaya rë, gāk ma verök̄ yi. Alam sén̄ denepelépin alam sén̄ su ayoj niwéek rë lo, bedenedadii sir ya in bë degevonḡ ngaa nipaya geving sir. Ayoj yö tahu sir lok̄ aggata sén̄ ayoj nevu nevu in mehö ngwë hir ngaa lo, om Anutu rék̄ kevoh alam sén̄ na verök̄ yi. ¹⁵Alam-ǵagék-kuungsén̄ lo sén̄ deruu demij vu aggata nivesa, om sén̄ deneketul lok̄ medeneyə jeggin jeggin, beya denesepa lok̄ Beyor nalu Balaam sén̄ ahé neving monë pangsen̄ rot benekeo rak̄ terotsen̄ lo vaha. ¹⁶Dogi su denevengwénḡ rë, rék̄ mehö-nenér-ǵagék-rangahsén̄ Balaam yi dogi vengwénḡ nebë mehönon benér Balaam yi ngaa nipaya sén̄ nevonḡ agi rangah. Lob ggérin ngaa kwamasen̄ sén̄ bë gevonḡ lo.

¹⁷Log alam-ǵagék-kuungsén̄ nebë sén̄, og sir nebë bël veyü sén̄ netewii ya lo. Gesir nebë beggob sén̄ sanḡ neko meneya jeggin jeggin lo. Om Anutu ggooin nyég mala vahis verök̄ yi rak̄ vu sir in bë demedo dok.

¹⁸Sir sén̄ denevengwénḡ avij böp medenekeo sir rak̄ in ǵagék meris meris sén̄ anon ma lo. Lob denevo bël lok̄ alam sén̄ nahen̄ denevuu ngaa-alam dahis-yi ya lo, lob tum newaj nerak̄ in baggëb los navij yi ngaa nipaya aggagga beyah denesepa lok̄ sir. ¹⁹Alam ǵagék kuungsén̄ sén̄ denenér vu sir bë rék̄ degeko sir vér in horek pin besu deginengin sir rë. Rék̄ mu sir yö nahen̄ denedo los ngaa nipaya sén̄ neduu sir lo. In degwa nebë sén̄ bë ngaa sén̄ kesuu mehöti lo, og mehö saga neggurek babu benesepa lok̄ rot. ²⁰Yönon, derak̄ hil Mehöböḡ Yesu Kerisi sén̄ ko hil yom lo ni, lob deveya in ngaa ningöhek nipaya sén̄ neggëp dob agi bedeyom. Rék̄ mu nabë degérin sir nah bedega jāk ngaa nipaya sén̄ gökin manaduu sir ahon, og rék̄ demedo paya na verök̄ yi kesuu muginsen̄. ²¹In derak̄ aggata sagi ni bedekeo horek vabuung sén̄ ggovék ya, lok̄ yom deruu demij vu. Gāk bë yö demedo duḡ in ngaa niröp sén̄ yi aggata, og sagak nivesa vu sir. ²²In devonḡ balam hib wirek hir ǵagék los kwa ti sén̄ anon rak̄ rak̄ sir nebë, “Anöö yah negga nyé muteksen̄ ggökin.” Log ǵagék ngwë neggëp ving bë, “Böök̄ ripek lok̄ bël ggovék, lok̄ tum yah sis madöp ggökin.”

Mehöböḡ Rék̄ Nom Yönon Rot

3 ¹Sa mehö lo-e! Sa կevu կapiya ngwë sén̄ netu luu vu ham. Lok̄ կapiya luu sén̄ og sa կevu ǵagék in bë bër ham kwamin in ǵagék vahi gökin beham jāk ni nivesa. ²Log ham kwamin bo nah ǵagék sén̄ Anutu-yi-alam-vabuung denenér rangah wirek bë rék̄ anon jāk lo. Geham

kwamin bo Mehöböt sën ko hil yom lo yi horek sën ham sinarë lo denër vu ham lo geving.

³Ham jak sënë ni namuigin nabë Buk-tamusën dus jak, og alam sën denenér pelésen lo rëk deberup bedegevong noh vu kwaj nipaya medenanér pelë nabë, ⁴“Nér bë rëk nom gökin-a? Lob maķ yom benedo tena? Su yom rë! Alam hib wirek dediik ya, geyam beyam verup gwëbeng sënë, rëk mu ngaa pin yo neggëp lok ben nebë sën wirek Anutu tung lo.” ⁵Alam pelésen sënë nij nelël bë su kwaj sero medejak ngaa sënë ni nabë: Vu muginsën og Anutu nér, lob yağek anon rak. Log nér, lob dob ggooin yi rak in loo benedo lok loo vuheng atov. ⁶Lob dob nedo rot, lok mém Anutu nér, lom mém bël vuuk meggerin dob bekevoh ngaa pin ya.

⁷Lob Anutu nér ving bë yağek los dob sën denedo gwëbeng agi, og nengwah rëk ga. Rëk mu gëp degegin buk sën Anutu nom mebo nyëvewen doķ nah vu alam sén deneruu demij vu yi lo bemalaj nama rë. ⁸Rëk mu sa mehö lo-e, ham su kwamin birek in ngaa timu sënë: Mehöböt su nelë buk timu nebë dus gengebek 1,000 nebë ading rot rë, gaķ nelë luho bë luho neggëp ti. ⁹Mehöböt su nesis buk rak rak in ngaa sën nenér menevenuh ya vorot lo nebë mehönon vahi sën kwaj nevo bë denanér gağek medengis jak jak lo rë. Gaķ ahë neving bë alam pin degerin sir in mehöti su mala nama, om sën nahën nejom yi ahon geneğin ham.

Dob Los Yağek Sënë Rëk Malaj Nama Na

¹⁰Rëk mu buk sën Mehöböt nom lo, og rëk nam nabë sén alam hodek deneyam. Doķ buk sagi, og yağek rëk tetap bëpata log mala nama na. Log ngaa mahen mahen pin sën nedo lok lo, og rëk nikerus jak bedëtek, log nengwah ga megovek na. Log nengwah rëk ga dob los ngaa pin sën mehönon desemu menedo lok lo geving. ¹¹Ngaa pin sënë rëk nama na nabë sënë. Om ham pasang gwevong ngaa niröp mu, begweğin ham gesepa doķ Anutu yi aggata noh vu buk pin. ¹²Geham medo gweğin Anutu yi buk sën yağek rëk natum doķ benama na, log ngaa mahen mahen pin nikerus jak bedëtek benengwah ga begovek na lo. Lob ham gwetung malamin geham bo kwamin in buk sënë in lob natök nam pevis. ¹³In hil neheğin yağek los dob mewis sën Anutu nér bë rëk getung benğaa niröp mu yo gëp doķ lo.

Hil Malad Sepa Megeğin Mehöböt

¹⁴Sa mehö lo-e, yiķ ham neğin ngaa sënë, om ham nimin wëek begweğin ham nivesa in vu tamusën og ngaa nipaya ti, ma gağek ti, su gëp vu ham. Gaķ ham los Anutu medo los gağek ahë yes. ¹⁵Rëk ham kwamin bo sën Mehöböt nejom yi ahon benahubin hil lo nabë: Sënë tatekin aggata in bë hil ağerin hil nah vu yi. Lob Mehöböt vo kwa nivesa

vu hil arid Paulus sën hil ahëd neving yi lo, bekevu ǵágek yiék nebë sënë yön vu ham ving. ¹⁶Kë! Log lok yi կapiya pin sën lo, og kevu ǵágek rak nǵaa sënë ving. Rëk mu ǵágek sën neggëp lok yi կapiya agi lo la, og su degwaj neggëp rangah rë, om hil nehevong huk bòp in bë natök vu degwa. Lob alam duğ duğ los alam sën nij wëek ma lo vahi, og deneyoh paya medeneko degwa yööhu verup rak yi ǵágek sënë, gerak ǵágek sën neggëp lok Anutu-yi-կapiya vahi lo ving. Om sënë rëk gevong bemalaj nama.

¹⁷Sa mehö lo-e, ham rak ni muğin bë alam nebë sënë rëk deberup, om ham ngo gwegin ham nivesa rot. In alam sën su denebë nengaj vu horek rë lo rëk detetuhin ham mededadii ham nah, lob ham su rëk bare nimin wëek rë geham rëk bës. ¹⁸Gaň ham rak hil Mehöbòp Yesu Kerisi sën neko hil yom lo ni beham ko yi semusemu nyemasen. Nebë saga, om ham pasang gweko semusemu vu yi los gweko kwamin vu yi noh vu buk, in ham jaň ni rot. Hil ǵako arë jaň na vavunë rot gwëbeng sënë gerék gëp degwata los degwata nabë saga. Yonon!